I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2020/696

ze dne 25. května 2020,

kterým se mění nařízení (ES) č. 1008/2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství s ohledem na pandemii COVID-19

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 100 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

po konzultaci s Evropským hospodářským a sociálním výborem,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ([1]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Pandemie COVID-19 vedla k prudkému poklesu leteckého provozu v důsledku výrazného poklesu poptávky po dopravě a přijetí přímých opatření členskými státy a třetími zeměmi, jako je uzavření hranic a zákaz leteckého provozu, s cílem zabránit šíření pandemie.

(2) Podle údajů zveřejněných Eurocontrolem, který je manažerem struktury vzdušného prostoru pro funkce sítě uspořádání letového provozu jednotného evropského nebe, došlo v evropském regionu na konci března ve srovnání s březnem 2019 k poklesu leteckého provozu o přibližně 90 %. Letečtí dopravci v důsledku pandemie COVID-19 vykazují velké poklesy rezervací a ruší lety v zimním období letového řádu 2019 – 2020 a letním období letového řádu 2020. Tento náhlý pokles poptávky a bezprecedentní množství zrušených letů vedly u leteckých dopravců k závažným potížím s likviditou. Ty přímo souvisejí s pandemií COVID-19.

(3) Letečtí dopravci Unie, kteří byli před pandemií COVID-19 finančně zdraví, čelí potížím s likviditou, které by mohly vést k pozastavení nebo zrušení jejich provozní licence nebo k jejímu nahrazení dočasnou licencí, aniž by k tomu byl strukturální hospodářský důvod. Vydání dočasné licence podle čl. 9 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ([2]) by mohlo trhu vyslat negativní signál o životaschopnosti leteckého dopravce, což by pak dále zhoršilo jakékoli, jinak dočasné, finanční potíže. Je tedy vhodné, aby provozní licence takových leteckých dopravců nebyly na základě posouzení provedeného v období od 1. března 2020 do 31. prosince 2020

([1]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 15. května 2020 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 25. května 2020.

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ze dne 24. září 2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství (Úř. věst. L 293, 31.10.2008, s. 3).

pozastaveny ani zrušeny za předpokladu, že není ohrožena bezpečnost a existuje reálný výhled na uspokojivou finanční rekonstrukci během dvanácti měsíců. Na konci tohoto dvanáctiměsíčního období by se tento letecký dopravce Unie měl podrobit postupu stanovenému v čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 1008/2008. Povinnost informovat Komisi stanovená v čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1008/2008 by se měla vztahovat rovněž na rozhodnutí nepozastavit nebo nezrušit provozní licenci.

(4) Vedle mimořádných opatření, která by mohla být podle článku 21 nařízení (ES) č. 1008/2008 uplatněna v případě okamžitých krátkodobých potíží vyplývajících z nepředvídatelných a neodvratitelných okolností, by členské státy měly mít možnost odepřít nebo omezit výkon provozních práv nebo stanovit podmínky pro jejich výkon za účelem řešení potíží způsobených pandemií COVID-19, které by mohly být delšího trvání. Taková mimořádná opatření přijatá v souvislosti s pandemií COVID-19 by měla dodržovat zásady proporcionality a transparentnosti a měla by být založena na objektivních a nediskriminačních kritériích, která se použijí v souladu s článkem 21 nařízení (ES) č. 1008/2008.

(5) Na letištích, kde je počet poskytovatelů služeb pozemního odbavování omezen v souladu s čl. 6 odst. 2 a článkem 9 směrnice Rady 96/67/ES ([3]), mohou být poskytovatelé vybíráni na dobu nejvýše sedmi let. Poskytovatelé, jimž tato doba končí, tudíž mohou narážet na potíže při získávání přístupu k financování. Je proto třeba tuto maximální dobu prodloužit.

(6) V důsledku pandemie COVID-19 by mohlo na letištích, kde je počet poskytovatelů služeb pozemního odbavování omezen, dojít k tomu, že jeden nebo více poskytovatelů přestanou na daném letišti poskytovat služby dříve, než může být postupem stanoveným v čl. 11 odst. 1 směrnice 96/67/ES vybrán poskytovatel nový. Za takových okolností je vhodné, aby řídící orgán letiště mohl poskytovatele služeb pozemního odbavování vybrat přímo s tím, že tyto služby budou poskytovány po dobu nejvýše šesti měsíců. Je třeba připomenout, že je-li řídící orgán letiště v důsledku pandemie COVID-19 povinen služby pozemního odbavování zadat jako zakázku a je zadavatelem ve smyslu článku 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ([4]), použije se uvedená směrnice.

(7) Uspokojivá finanční rekonstrukce by měla být provedena podle plánu zaměřeného na zamezení propouštění zaměstnanců a obsahujícího záruky, že tato rekonstrukce nebude na újmu právům pracovníků. Cílem prodloužení oprávnění pro poskytovatele služeb pozemního odbavování by mělo být zachovat pracovní místa a chránit práva pracovníků.

(8) Další vývoj pandemie COVID-19 a její dopad na odvětví letecké dopravy je obtížné předvídat. Komise by měla průběžně analyzovat dopad pandemie COVID-19 na odvětví letecké dopravy, a budou-li nepříznivé podmínky přetrvávat, měla by mít Unie možnost prodloužit bez zbytečného odkladu dobu, po niž se použijí opatření stanovená v tomto nařízení.

(9) Za účelem prodloužení doby, během níž mohou příslušné orgány vydávající licence rozhodnout o nepozastavení nebo nezrušení provozních licencí, doby, během níž mohou členské státy odepřít nebo omezit výkon provozních práv nebo stanovit podmínky pro jejich výkon, a doby, během níž mohou být prodlouženy smlouvy s poskytovateli služeb pozemního odbavování a během níž řídící orgán letiště může poskytovatele služeb pozemního odbavování vybrat přímo, bude-li to nezbytné a odůvodněné, by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie akty, kterými se mění nařízení (ES) č. 1008/2008. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ([5]). Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

([3]) Směrnice Rady 96/67/ES ze dne 15. října 1996 o přístupu na trh odbavovacích služeb na letištích Společenství (Úř. věst. L 272, 25.10.1996, s. 36).

([4]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243).

([5]) Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

(10) Vzhledem k naléhavosti dané výjimečnými okolnostmi způsobenými pandemií COVID-19, které odůvodňují navrhovaná opatření, a zejména k tomu, aby bylo možné rychle přijmout nezbytná opatření a řešit tak závažné a bezprostřední potíže, kterým dané odvětví čelí, bylo shledáno vhodným stanovit výjimku ze lhůty osmi týdnů uvedené v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o fungování Evropské unie a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

(11) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž změny nařízení (ES) č. 1008/2008 s ohledem na pandemii COVID-19, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej, z důvodů jeho rozsahu a účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

(12) Nepředvídatelné a náhlé rozšíření onemocnění COVID-19 a legislativní postupy nezbytné pro přijetí příslušných opatření znemožnily přijmout taková opatření včas. Z tohoto důvodu by se ustanovení tohoto nařízení měla rovněž vztahovat na období před jeho vstupem v platnost. Vzhledem k povaze těchto ustanovení takový přístup nepovede k porušení legitimního očekávání dotčených osob.

(13) Nařízení (ES) č. 1008/2008 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(14) Vzhledem k naléhavosti dané výjimečnými okolnostmi, které odůvodňují zaváděná opatření, by toto nařízení mělo vstoupit v platnost co nejdříve, a to prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (ES) č. 1008/2008 se mění takto:

1) V článku 1 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Toto nařízení upravuje vydávání licencí leteckým dopravcům Společenství, právo leteckých dopravců Společenství provozovat letecké služby uvnitř Společenství a stanovování cen leteckých služeb uvnitř Společenství. Stanoví rovněž dočasná pravidla pro poskytování služeb pozemního odbavování na letištích Unie.“

2) V článku 9 se vkládají nové odstavce, které znějí:

„1a. Na základě posouzení uvedeného v odstavci 1 provedeného od 1. března 2020 do 31. prosince 2020 může příslušný orgán vydávající licenci rozhodnout před 31. prosincem 2020, že provozní licenci leteckého dopravce Unie nepozastaví či nezruší, za předpokladu, že není ohrožena bezpečnost a že během následujících dvanácti měsíců existuje reálný výhled na uspokojivou finanční rekonstrukci. Na konci uvedeného dvanáctiměsíčního období přezkoumá výkonnost dotyčného leteckého dopravce Unie a rozhodne, zda provozní licenci pozastaví nebo zruší a zda vydá dočasnou licenci podle odstavce 1.

1b. Pokud Komise na základě údajů zveřejněných Eurocontrolem, který je manažerem struktury vzdušného prostoru pro funkce sítě uspořádání letového provozu jednotného evropského nebe, zjistí, že snížení úrovně leteckého provozu ve srovnání s úrovní v odpovídajícím období roku 2019 přetrvává a pravděpodobně bude přetrvávat, a pokud na základě nejlepších dostupných vědeckých údajů, jako jsou údaje Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí, rovněž zjistí, že tato situace je výsledkem dopadu pandemie COVID-19, přijme v souladu s článkem 25a akty v přenesené pravomoci, jimiž změní toto nařízení tím, že období od 1. března 2020 do 31. prosince 2020 uvedené v odstavci 1a tohoto článku odpovídajícím způsobem prodlouží.

1c. Komise situaci průběžně sleduje za použití kritérií stanovených v odstavci 1b. Na základě dostupných informací předloží Evropskému parlamentu a Radě do 15. listopadu 2020 souhrnnou zprávu o této věci. Jsou-li kritéria uvedená v odstavci 1b splněna, přijme Komise co nejdříve akt v přenesené pravomoci podle odstavce 1b.

1d. Ve zvláště závažných naléhavých případech týkajících se dlouhotrvajícího dopadu pandemie COVID-19 na odvětví letecké dopravy v Unii se na akty v přenesené pravomoci přijaté podle tohoto článku použije postup stanovený v článku 25b.“

3) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 21a

Mimořádná opatření související s pandemií COVID-19

1. Bez ohledu na článek 21 mohou v období od 1. března 2020 do 31. prosince 2020 členské státy, a to bez souhlasu Komise uvedeného v čl. 21 odst. 1, odepřít nebo omezit výkon provozních práv nebo stanovit podmínky pro jejich výkon, je-li to nezbytné pro řešení pandemie COVID-19. Takové opatření musí dodržovat zásady proporcionality a transparentnosti a musí být založeno na objektivních a nediskriminačních kritériích.

2. Zúčastněný členský stát neprodleně uvědomí Komisi a ostatní členské státy o jakémkoli opatření podle odstavce 1, o době jeho platnosti a o náležitých důvodech pro jeho přijetí. Uvědomí Komisi a ostatní členské státy rovněž tehdy, pokud takové opatření změní, pozastaví nebo zruší po vstupu tohoto nařízení v platnost.

3. Komise může na žádost kteréhokoli jiného zapojeného členského státu nebo států nebo z vlastního podnětu pozastavit opatření uvedené v odstavci 2, pokud nesplňuje požadavky stanovené v odstavci 1 nebo je jinak v rozporu s právem Unie.

4. Pokud Komise na základě nejlepších vědeckých poznatků, důkazů a údajů, jako jsou údaje Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí, potvrzujících přetrvávání pandemie COVID-19 zjistí, že odepření nebo omezení výkonu provozních práv nebo stanovení podmínek pro jejich výkon členskými státy bude pravděpodobně nutné i po konci období uvedeného v odstavci 1 tohoto článku, přijme v souladu s článkem 25a akty v přenesené pravomoci, jimiž změní toto nařízení tím, že uvedené období odpovídajícím způsobem prodlouží.

5. Komise situaci průběžně sleduje za použití kritérií stanovených v odstavci 4. Na základě dostupných informací předloží Evropskému parlamentu a Radě do 15. listopadu 2020 souhrnnou zprávu o této věci. Bude-li to nezbytné, přijme Komise co nejdříve akt v přenesené pravomoci podle odstavce 4.

6. Ve zvláště závažných naléhavých případech týkajících se dlouhotrvajícího dopadu pandemie COVID-19 na odvětví letecké dopravy v Unii se na akty v přenesené pravomoci přijaté podle tohoto článku použije postup stanovený v článku 25b.“

4) Vkládá se nová kapitola, která zní:

„KAPITOLA IVa

DOČASNÁ PRAVIDLA PRO SLUŽBY POZEMNÍHO ODBAVOVÁNÍ

Článek 24a

1. Odchylně od čl. 11 odst. 1 písm. d) směrnice Rady 96/67/ES (*) lzE platnost smluv s poskytovateli služeb pozemního odbavování vybranými postupem stanoveným v čl. 11 odst. 1 uvedené směrnice nebo oprávnění poskytovatelům vydaných, jejichž platnost končí v období od 28. května 2020 do 31. prosince 2021, prodloužit do 31. prosince 2022.

2. Odchylně od čl. 11 odst. 1 písm. e) směrnice 96/67/ES může v období od 1. března 2020 do 31. prosince 2020 v případě, že poskytovatel služeb pozemního odbavování přestane vykonávat svou činnost před koncem doby, na kterou byl vybrán, řídící orgán letiště nebo příslušný orgán členského státu vybrat poskytovatele služeb pozemního odbavování přímo s tím, že tyto služby bude poskytovat po dobu nejvýše šesti měsíců, nebo do 31. prosince 2020 podle toho, která doba je delší.

3. Pokud Komise na základě údajů zveřejněných Eurocontrolem zjistí, že snížení úrovně leteckého provozu ve srovnání s úrovní v odpovídajícím období roku 2019 přetrvává a pravděpodobně bude přetrvávat, že tato situace je výsledkem dopadu pandemie COVID-19 a že vede k přerušení poskytování služeb pozemního odbavování nebo k potížím s přístupem poskytovatelů služeb pozemního odbavování na letištích Unie k financování, přijme v souladu s článkem 25a akty v přenesené pravomoci, jimiž změní toto nařízení tím, že období uvedená v odstavcích 1 a 2 tohoto článku odpovídajícím způsobem prodlouží.

4. Komise situaci průběžně sleduje za použití kritérií stanovených v odstavci 3. Na základě dostupných informací předloží Evropskému parlamentu a Radě do 15. listopadu 2020 souhrnnou zprávu o této věci. Bude-li to nezbytné, přijme Komise co nejdříve akt v přenesené pravomoci podle odstavce 3.

5. Ve zvláště závažných naléhavých případech týkajících se dlouhotrvajícího dopadu pandemie COVID-19 na odvětví letecké dopravy v Unii se na akty v přenesené pravomoci přijaté podle tohoto článku použije postup stanovený v článku 25b.

(*) Směrnice Rady 96/67/ES ze dne 15. října 1996 o přístupu na trh odbavovacích služeb na letištích Společenství (Úř. věst. L 272, 25.10.1996, s. 36).“

5) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 25a

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 9 odst. 1b, čl. 21a odst. 4 a čl. 24a odst. 3 je svěřena Komisi na dobu jednoho roku od 28. května 2020.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 9 odst. 1b, čl. 21a odst. 4 a čl. 24a odst. 3 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci vede Komise konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 9 odst. 1b, čl. 21a odst. 4 a čl. 24a odst. 3 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 25b

Postup pro naléhavé případy

1. Akty v přenesené pravomoci přijaté podle tohoto článku vstupují v platnost bezodkladně a jsou použitelné, pokud proti nim není vyslovena námitka v souladu s odstavcem 2. V oznámení aktu v přenesené pravomoci Evropskému parlamentu a Radě se uvedou důvody použití postupu pro naléhavé případy.

2. Evropský parlament nebo Rada mohou proti aktu v přenesené pravomoci vyslovit námitky postupem uvedeným v článku 25a. V takovém případě zruší Komise tento akt neprodleně poté, co jí Evropský parlament nebo Rada oznámí rozhodnutí o vyslovení námitek.“.

Článek 2

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 25. května 2020.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda	*předsedkyně*
D. M. SASSOLI	A. METELKO-ZGOMBIĆ